

SZOLNOK-DOBOKA.

T Á R S A D A L M I H E T I L A P.

SZOLNOK-DOBOKAVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAPON.

A SZERKESZTŐSÉGI IRODA

a Széchenyi-utczában van.

Névtelenül beküldött és bérmentetlen levelek nem vétetnek tekintetbe.

Kéziratok nem adatnak vissza.

HIRDETÉSI DIJAK:

Egy egész oldal hirdetés ára 48 kor. Ennél kevesebb aránylag számíttatik.

Nyilttéri czikkek garmondsora után 60 fillér fizetendő

Hivatalos óra: d. u. 2—3-ig és 6—8-ig.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 12 kor.

Évnegyedre 3 kor

Fél évre 6 kor.

Egyes szám ára 24 fillér.

Községeknek előfizetve egész évre 10 korona.

Javaslatok az erdélyrészi birtoktagosítások kérdésében.

A „Szolnok-Dobokavármegyei Gazdasági Egylet” által egybehívott értekezlet megállapodásai és nézetei alapján *Dr. Torma Miklós* értekezleti elnök és *Szemmáry József* jegyző az általános gazdasági érdekek szempontjából nagy horderejű javaslatokat dolgoztak ki az erdélyrészi birtoktagosítások kérdésében.

Ezek a nagy gonddal és kiváló tárgyismerettel összeállított javaslatok felölelik mindazokat a hiányokat, melyek országrésziünkben a birtoktagosítások sikeres megoldását eddig akadályozták, kellő szabatsággal jelölve meg az orvoslás módját is. Rámutatnak az okokra, mik a kiscgazdákban a birtoktagosítástól való idegenkedés érzétét felkeltették s a nagyobb birtokosokat is a passiv magatartás útjára terelték.

Az említett javaslatok szerint a birtoktagosítás mai rendszerének két főhibája van: *hosszadalmas* és *költséges*. Mindkettő okbeli összefüggésben áll. Külön-külön is számottevő baj, együttvéve azonban maga a cél elérésének veszedelmes kerékkötője. A hosszadalmas eljárásnak közvetetlen következménye, hogy a birtokos elmulasztja tényleges birtokát javítani, sőt abban a tudatban, hogy birtoka gazdát cserél, kizsarolására törekszik. Az eljárás költséges volta pedig felkelti a népben az ellenszenvet főképp, ha látja, hogy speciális érdekei, milyen például országrésziünkben az állattenyésztés nélkülözhetetlen feltétele a legelő kérdés, kellő mérvben kielégítést nem nyernek.

Lényeges oka a tagosítási eljárás lassu megindításának és menetének — a pénzhiány.

Ezen a javaslat úgy vél segíthetni, hogy törvénszéki kerületenként képezzen az ál-

lam egy összevont alapot, a már befolyt és kamatnélkül heverő birtokrendezési pénzekből fedeztessenek azon községek tagosítási költségei, melyekben a tagosítás megindítására szükséges pénz még nem gyűlt be. Ha pedig az alap kimerülne, a szükségletet fedezze az állam *kamatmentes* előlegek nyújtása által. Itt a javaslat példa gyanánt felhozza, hogy e vármegye több községe részéről a helybeli kir. adóhivatalban jelenleg több mint 93000 korona fölös pénz hever, míg más községekben a költség hiánya miatt a tagosítási munkálatok alig mozdulnak.

Második és nem kisebb akadály az eljárásnak a közelmulthoz képest tetemesen megrágitása, mit az 1892. évi XXIV. törvényczikk életbeléptetése azáltal idézett elő, hogy az állam saját feladatát képező háromszögelési és a hiteles telekkönyvi és kataszteri munkálatoknál szükségeltető adatok elkészítését az általános tagosítás keretébe vontta be, vagyis az állam olyan feladatot, mely tisztán az ő kötelességét képezi, a tagosító birtokosok költségén végeztet el. Ezzel szemben nem tekinthetők egyenértéknek az a 20%-os hozzájárulás, mivel az állam a tagosító mérnöki költségekben részt vesz, továbbá a hitelesítési munkálatoknak államivá tétele. A költségeknek ebből származó aránytalanságát a vármegye több községében mutatja be a talpraesett javaslat. Nagy hatással volt az állami közbejövétel a költségek felemelkedésére azért, mert az állam érdekében teljesítendő mérnöki munkálatok tetemesen felszaporodtak. Több példa felhozása után mindezek alapján contemplálja a javaslat az igazság és méltányosság szempontjából is a jelenlegi 20%-os állami hozzájárulásnak 50%-ra való felemelését, mivel ez lenne a gyakorlat és a viszonyoknak megfelelő arány.

De szükségesnek látja a javaslat az el-

járás gyorsaságának szempontjából a tagosítás megengedhetőségének kérdésében a jogorvoslat korlátozását. A megengedhetőség feltételei törvényhozásilag szabályozva levén, elégnek mutatkozik az egyfoku felebezés. Kíváncos továbbá, hogy a telekkönyvi másolatok záros határidő alatt szolgáltatassanak be, az adóajstromokat ne a kir. adóhivataloktól, hanem közvetlen a községektől szerezze be az eljáró bíróság, a háromszögelési munkálat elrendelése és befejezése záros határidőhöz köttessék, a község határának megállapításához a szomszéd községbeli összes érdekelt birtokosok, az illető előjárók pedig határbejárásra büntetés terhe alatt idéztessenek.

Szabályozandónak tartja a javaslat a tagosító mérnökök felelősségét és óvadékát. Az elhelyezkedésnél gazdasági szakértő alkalmaztassék s az erdőfelügyelő vonassék be a tagosítási eljárásba oly módon, hogy a hatáskörébe tartozó teendőket ne mint eddig az egyes birtokosok megkárosítására, hanem a maga idejében, az elhelyezkedés előtt intézze el. Utasítandó volna a kataszteri igazgatóság, hogy a tagosítással kapcsolatos minden ügyet meghatározott időn belől lásson el. Egyszerűsíteni kellene a háromszögelési munkálat megvizsgálását és az ellenőrzési kiszámítás hitelesítését.

Ezekon kívül még számos, igen életrevaló indítványt foglal magában a javaslat, melyek mindannyia a tagosítás áldásos voltát és a földbirtok haszonnal járó kezelését mozdítaná elő. Ilyenek pld.: az állandó szakértők kijelölése, a rablogazdálkodás megakadályozása czéljából a tagosítás előtti gazdasági rendszernek a tagosítás befejeztéig való kényszer fentartása, a község állatállományának megfelelő nagyságu és minőségű közös legelő kihasítása, a patakok és tavaknak a tagosítás keretében való rendezése vagy a rendezésnek jövőre lehetővé

„A Szolnok-Doboka tárczája.”

A lángész.

Illyés Pált senki, a ki ismerte, nem tartotta közönséges embernek. Nem bizonyos, hogy miért, de már gyermekkorában, szülői és tanítói is megvoltak győződve tehetségének kiváló fényességéről. Igaz, hogy szorgalmas volt, derék jó fiu, de soha különösen ki nem tűnt. Azonban róla lévén szó, rejtélyes mosolylyal mondták:

Az a fiu igen nagy tehetség. . . Fényes jövő vár reá.

Az ily vélemények eredetét fölöttébb nehéz volna kikutatni. Egyszerre meg vannak és mint megdönthetlen igazságok gyökeresednek meg az emberek tudatában. Ekkép történt, hogy Illyés Pált nagyértelmű embernek vélték mindenek, a ki jelentős dolgokra van hivatva.

Midőn a kicsiny nógrádi városkából, a hol atyja a honorációrok egyike volt, a fővárosba feljött, a fiatal ember szíve tele volt fakadó, büszke reménységgel.

A jogra iratkozott be. De az öntudat nem kapatta el az ifju embert. A munkához becsületet törekvéssel fogott. Nagy foliánsokkal járt az

egyetemre és folyvást a könyvtárakat bujta. De a híre ide is követte.

Sokan jöttek vele fel földiek, vármegyebeli kartársai. Az egylet, melyet a főiskolán alapítottak, elnökévé választotta. Rövid idő mulva az Alma mater falai között a pelyhes állu ifjak sutogva mutogatták egymásnak:

— Nagytehetségű ember! . . . Sokra fogja vinni. A tanárokhöz is eljutott a híre. A szemináriumokon, kollokviumokon, ha fogas kérdés jött szóba, ő reá bízták a megoldást. Ő pedig dolgozott éjt-napot összetéve, roppant igyekvéssel, arcza véres verejtékével. Érezte, hogy kötelességei vannak zseni volta iránt és iparkodott azoknak tisztességgel megfelelni.

Első vizsgáján majdnem elbukott. A kérdező professzor lehetetlen kérdéseket adott neki és a vizsga végén homlokát összeránczolva jelentette ki:

— Öntől Illyés úr, kinek tehetségét ismerjük, többet vártunk volna.

Végre, hallatlan nehézségek, tömérdék keserűség és kínlódás után oda jutott, hogy fényes közönség előtt megkapta a doktori diplomát. És ekkor még mindig, de már némi aggodalommal hallotta a sutogó szót:

— Ez ama Illyés Pál, a híres nagytehetség, a kire oly fényes pálya vár. . .

Összeköttetései révén sikerült Illyés Pálnak a földmívelésügyi miniszteriumba bekerülni. Ajánlói kiemelték fényes talentumát, mely oly magasan kiemeli a közönséges emberek sorából.

Jóakarattal fogadták tehát. A tanácsos, a kihez beosztották, figyelmével tüntette ki. De úgy volt itt is, mint az egyetemen. A nehezebb ügydarabok, a melyekhez senki sem értett, mind hozzá kerültek. Illyés pedig ismét csak tanult, dolgozott, bujván a levéltárakat, tanulmányozva törvényeket.

Az ifju ember munkája sem maradt eredmény nélkül. Meg voltak vele elégedve és jó szemmel nézték. Csakhamar előlépett. A tanácsos pedig csak alkalmat várt, hogy különösen kitüntesse. Végre egy kényes kérdésben kellett a tanácsosnak törvényjavaslatot készíteni. Ez kényelmes elhízott úr volt és talán terhére is volt a súlyos és felelősséges ügy. A munkát tehát Pálra bízta s alkalmat óhajtván neki nyújtani, hogy majd kiváló módon kitüntesse.

A tanácsos urat azonban némi önző indokok is vezették, mikor Illyés Pált ily kiváló figyelemben részesítette.

A fiatal segédfogalmazó és a tanácsos úr leánykája Emma ugyanis szerették egymást és a tanácsos úr nem nézte rossz szemmel ezt a fakadó szerelmet. A fiu lángész. Államtitkár, sőt ki tudja,

tétele, szóval: a birtokrendezésnek minden függő kérdésre való kiterjesztése.

Kétségtől ezek a javaslatok úgy gazdakörökben, mint döntő helyen erős visszhangra fognak találni.

— **Életbelépett törvény.** Az erdőmunkásokról szóló 1900. évi XXVIII. törvények f. évi május hó 1-én lépett életbe, ugyanakkor lépett életbe az említett törvény végrehajtására megállapított szabályok tárgyában 3661/1901. elnöki szám alatt kibocsátott földmívelésügyi miniszteri rendelet is. Az erdőmunkások és napszámosok szintén kötelezve vannak munkásigazolvány megszerzésére. Ezen igazolvány hiányában is érvényesíthetők a munkaadók és munkások között már létező szerződések a törvény életbe léptetésétől számított nyolcz heten belül.

— **A körállatorvosok.** A m. kir. földmívelésügyi miniszter kimondotta, hogy a körállatorvosok állása nem államosítottván, azon körállatorvosok, kik kir. állatorvosokká nem neveztettek ki, vagy a kik kinevezésüket el nem fogadták, állásukban megmaradnak s illetményeiket a községek kiszolgáltatni kötelesek.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Kinevezések.** A király *Dr. Koller* Kálmán szabadkai törvényszéki bírót, a deési törvényszékhez saját kérelmére leendő áthelyezése mellett, a VII. fizetési osztályba sorozott törvényszéki bíróvá kinevezte. — A m. kir. pénzügyminiszter *Dr. Gáspár* Imre deési m. kir. pénzügyigazgatósági fogalmazót segédtitkárrá nevezte ki és szolgáltatételre a nagyváradi pénzügyigazgatósághoz osztotta be.

— **Elölépítés.** *Lászlóffy* Béla m. kir. honvédszázados, városunk szülöttje, saját kérelmére nyugdíjaztatván, király ő felsége czimzetes őruagyi rangfokozattal tüntette ki.

— **Áthelyezés.** *Pfeifer* Károly helybeli m. kir. csendőr-százados hason minőségben M.-Vásárhelyre helyezettett át. Távozása alkalmából barátjai és tisztársai a Hungária szálló éttermében vidám tosztokkal fűszerezett búcsúlakomát tartottak. Helyébe Deésre *Csiszár* Gyula főhadnagy helyezettett át Székes-Fehérvárról.

— **Katonai szemle.** *Pap* Béla m. kir. honvéd tábornok a helybeli honvédszázalaj fölött május 3-án és 4-én szemlét tartott.

— **Vármegyénk közigazgatási bizottsága** május 8-án rendes havi ülést tart.

— **Májusi ájtatosság** A mult szerdán köszöntött reánk a rózsanyitó május és ezzel együtt következett be a Mária-kultusz egyik legszebb része a májusi ájtatosságok sora. Azt mondja a kétezeréves vallás, hogy ez a hónap leginkább illő a boldogságos szűzhöz, mert a természet lombba borult már, a mezőn felsarjad az Isten áldása, új ruhát ölt magára az anyaföld s újra támadnak azok a remények, a melyek az őszi lombhulláskor tértek szendergésre. S felhangzanak csendes alkonyatkor, a mikor elpihen a zsiromgó lármás munka, az édes-bús Mária-dalok, öröksépdanái ennek a mesébe illő kultusznak, a mely

több is lehet. Meglátjuk... Meglátjuk. A fontos javaslat tehát elkészült. Beterjesztették és a bizottság tárgyalás alá vette.

Nos a javaslat borzalmasan megbukott. A bizottságban a kormány legoszloposabb hívei bonczolták darabokra és nem hagytak meg az eredeti tervezetből egy fíkarznyt sem.

A miniszter épét nyelt és a tárgyalások után dühöt remegve szolt a tanácsos urhoz:

— Köszönöm a fogalmazója munkáját tanácsos ur. De kérem iparkodjék, hogy hasonló konczterek férczelményével többé ne kompromittáljon. Azt az urat pedig küldjék nyugalomba, vagy helyezzék ki valahova. Használni úgy sem lehet.

Illyés Pál tehát távozott a miniszteriumból. Minthogy vidékre nem akart menni, elhagyta az államszolgálatot.

Élni azonban kell. És Illyés ügyvédi vizsgára készül. Közben egy fiskálisnak, ki jómódu és politikával foglalkozik, az irodáját vezeti. Kopott és elhanyagolt. Kis kocsmákba lehet vele találkozni, hol a sarokba, nyugalmasan mered maga elé és iszik sokat, minél többet.

De azt ne mondja előtte senki, hogy tehet-séges ember. Mert erre felnyilnak a hegedt sebek és a szerencsétlen ember soha sem bocsátja meg ezt a szót, mely életének megrontója lett.

Báttaszéky Lajos.

minden rombolás, megsemmisítési törekvés daczára is vigasza, öröme marad a keresztényeknek. Leginkább a nők ájtatossága ez a májusi, ők járulnak ájtatosságra, hiszen annyinak a sorsa hasonló a bibliabeli szent asszonyhoz, a ki végig szenvedte az anyaság mártíromát, egy világkorszakot alkotó eszme szolgálatában. Az első ájtatosság szerdán délután volt a Szt.-Ferencz-rendiek templomában s ezután minden nap d. u. 6 órakor vecsernye lesz a hó végéig.

— **Énektanítói képesítés.** *Szabó* György helybeli ev. ref. elemi tanító a kolozsvári zene-konzervatoriumon az énektanításból mult hó 30-án vizsgát tett, minek folytán elemi és középiskolákban az énektanításra képesítést nyert.

— **A hús ára** május elsejével olcsóbb lett. A marhahús ára 64, a sertéshúsé 72 fillér. Az előbbinek ára 16 fillérrel, az utóbbinak 8 fillérrel csökkent.

— **Jubiláló tűzoltó-egylet.** A deési önkéntes tűzoltó-egylet fennállásának 25-ik évfordulóját f. hó 19-én fogja megünnepelni. Az ünnepségek sorrendjét, melyet közelebből állít össze a parancsnokság, dísz-köszöntés nyitja meg egyik tiszteletbeli parancsnokának elnöklésével. Az ünnepélyen az egylet alapítója Br. Bánffy Dezső főudvarmester is részt fog venni.

— **A himldöltés** ma veszi kezdetét és tart május 13-áig. Az oltás a városházánál az orvosi irodán történik és mindenki köteles elhozni azon 3 hónapnál idősebb gyermekeit, kik beoltva nincsenek.

— **Május hónapja.** A régi pogány mithos egyik legnevezetesebb ünnepe volt a Maja tiszteletének szentelt ünnep. Ez a hölgy a görögök szerint Atlasznak volt a leánya, a rómaiaknál pedig a főkovács-mesternek Vulkanusnak a felesége s csirázásnak és termékenységnek volt védő szelleme. S bármennyire üldözte a keresztény vallás a pogány meséket, a tavaszi hangulattal megbirkozni nem birt, mert az mint ős forrás benne van mindenben, a mi a természet alkotása s az évi megújulás ünnepe ma már világszerte a legszívesebben látott vendég.

Május elseje a mult szerdán hozzánk is el látogatott. Dees város őslakóinak körében az összes hajnalok között a májusi hajnal örvend a legnagyobb népszerűségnek. Urak, urfiak, gyermekek és nők vonulnak ki az utcára, nem annyira a hajnalimadás csendes áhitataért, hanem inkább azért, mert szereti a zeneszó mellett a forgalmat emelni és a cipőiparon is lendíteni.

A zenét a deési népzenekekarok kezdték meg már a kora hajnali órákban, mikor sokan a legsebb, legédesebb álmokban ringatják magukat. Öt óra után a polgári zenekar is utnak indult és csengő-bongó zeneszóval járta be az utcákat s állította talpra az ébren levő várost. A bérkocsik és omnibuszok zöld galyakkal voltak díszítve, a lovak felbokrétaza s úgy szállították ki az utasokat a pályaudvarra, a honnan szintén tavaszi díszben indult a gőzös Kanizsára. Különös szépen volt díszítve a Bethlen felől érkező délutáni személynvonat mozdonya, mely a magyar czimerrel felékesítve lobogó díszben érkezett be a pályaudvarra.

Csak az időjárás nem kedvezett s hűvös szellők fuvása közben megeredt az eső is s hullott szép csendesen. később aztán elállott s kisütött újra a nap, mintha csak az angyalok sirtak volna az égből. Időjárásunk még ma sem egészen májusi.

— **Próba bál.** *Major* József táncmester tanítási időszakát befejezván, tanítványai haladásának bemutatása céljából folyó évi május hó 11-én a megyeház dísztermében zártkörű vizsga-bált rendez. Belépti díj személyenként 2 kor. Gyermekek 1 kor. Családjegy 5 személyig 6 kor. Ablak vagy fulke 4 személyre 6 kor. Egy ülés ára 2 kor. Kezdeté este 8 órakor. Jegyek előre is válthatók táncórák alatt vagy lakásán Angol szálloda 11. szám.

A vizsga programja: 1. Polonaise nyitány. 2. Bemutatása a táncok alpmozdulatainak. 3. Minuette Reine. 4. Pas de Patineurs. 5. Gavotte Valzer. 6. Francia négyes. 7. Kreutz-Polka. 8. Polótás. 9. Boston Valzer. 10. Mazur Polka. 11. Stefani gavotte négy párral. 12. Keringő. Az érdekes gyermekmulatságra, — melyen bizonyára a felnőttek is jól fognak mulatni — felhívjuk a közönség figyelmét.

— **Búcsu-ünnepély.** A deési ev. ref. egyház-község fiú-iskola igazgatója: *Debreceni* Istvánnak, 30 évi tanítói működése után, nyugalomba vonulása alkalmából Deesen ma délelőtt 11 órakor, a ref. fiú-iskola I. osztályu termében (esetleg az udvaron) iskolai ünnepély lesz a következő sorrenddel: 1. „Hymnus“. Énekl: az iparos ifjak önképzőköre dalosztálya. 2. A növendékek és jubilánshoz beszédet intéz *Budai* Elek ref. tanító. 3. „Búcsu“. Növendékek éneke. 4. Az összes isk. növendékek és tanítványok nevében üdvözl: *Maroevics* Ödön és *Simó* Béla IV-dik osztályos tanulók. 5. Növendékek éneke. 6. Iskolaszéki elnök *Vásárhelyi* Boldizsár ev. ref. lelkész üdvözléte. 7. „Szózat“. Énekl: a növendékek. Este a *Hungária* szálló éttermében társas vacsora.

— **Általános telefon Deesen.** A mai lázas gyorsasággal lüktető forgalmi életben minden lépéssel oda törekzünk, hogy az embereket elválasztó távolságokat elenyésztessük. A vasuti és távirati közlekedéshez azonban méltán sorakozik, mint az emberi alkotóképeség egyik vívmánya, a telefon is. E készülékkel a mondott szót nagy távolságra hallhatóvá tesszük, tehát távol álló egyénnel élő szó útján értekezésbe bocsátkozhatunk, mintha távolság egyáltalán nem is volna köztünk. Vármegyénk főispánja megvalósítani óhajtaná, hogy városunk lakói is részesüljenek a távbeszélő állami létesítésének előnyeiben s e célból aláírási ívet bocsátott ki, melyre nevüket mindazok aláírhatják, kik a telefont lakásukba, irodájukba vagy üzlethelyiségükbe bevezettetni kívánják. Ezen íven, mely jelenleg a Deési Hitelbanknál van letéve, már eddig is találkozunk úgy társadalmunk, mint üzleti életünk kiválóbb tényezőivel s nem kételkedünk benne, hogy a mű létrejöttéhez okvetlenül szükséges előfizetők száma már a legközelebbi napokban eléri a meghatározott mennyiséget. Ennek létrejöttével nemcsak városunk területén, hanem Kolozsvár, Besztercze stb. városokkal is közvetlen szóbeli érintkezésbe jutunk. A ki tehát még nem jegyzett, az ívet betekinthei nevezett intézet üzleti helyiségében, hol a feltételekről is tájékozást nyer.

— **Adatok a deési ev. ref. fiúiskola történetéhez.** E czimen egy csinos kis füzet jelent meg Debreceni István nyugalmazott igazgató tanító tollából változatos tartalommal. Közölve van benne az iskola történetének rövid kivonata, a jelenlegi előjárók, képviselők, egyháztanácsosok és iskolaszéki tagok névjegyzéke, egy s más nevezetesebb esemény az iskola életéből; az 1870–71 iskolai évtől kezdve jutalmat adományozottak névjegyzéke, statisztikai adatok 1870–71 iskolai évtől az 1899–900 tanévig és a szerzőnek különböző alkalmakkal elmondott beszédei. Ajánljuk az érdeklődő közönség és volt tanítványai pártoló figyelmébe ezen tanulságos és csinosan összeállított művet. Ára 1 korona.

— **Közszemlére kitétt lajstromok** Dees város tanácsa közszemlére tette a f. évre érvényes törvényhatósági utadó és községi közmunka összeirásai lajstromot, továbbá a III. osztályu kereseti adóval együtt kivetett általános jövedelmi pótdóról szóló kivetési lajstromait. Mindannyi hivatalos órák alatt a város adópenztári hivatalánál megtekinthető s az esetleges felebezések a közszemlére tételt követő 15 nap alatt beadhatók. A községi közmunkát illetőleg ugyanezen idő alatt jelentendő be a természetben szolgáltatás megváltoztatására vonatkozó szándék is.

— **Kóbor cigányok.** A vándor madarakon, a zöldülő mezőkön és a viráglombos fákön kívül a kóbor cigányoké az érdem, hogy tudatára ébredünk a bájos tavasz ittlétének. Megkezdődött a cigányjárás. A mult héten is volt szerencsénk egy csinos kis csapathoz, mely nyolcz családból állott negyvenkét taggal. Torda-Araños és Kolozs megyéből verődtek össze, keresetük kovács mesterség, üstfoltozás és szabad lopás. Ez utóbbinak gyanuja miatt tartóztatta fel a vándor csapatot Pecsétszegen a csendőr őrző, hogy bekísérje a deési járás főszolgabírójához, honnan aztán eltolonczolás végett a helybeli rendőrséghez kerültek.

— **A mezőgazdasági munkásközvetítés.** Vidékünkön a mezőgazdasági munkásviszonyok — hogy hivatalos műszóval éljünk — elég normalisak. És ha mégis a munkásközvetítés ügyét röviden felvetjük, tesszük ezt azért, hogy rámutassunk arra a komoly tevékenységre, mit vármegyénk e téren is óvatosságból kifejt. Mert bekövetkehetnek olyan alakulatok a mezőgazdasági munkáskérdésben, melyek készületlenség esetén veszedelmes következményekkel járhatnak. Cseppet sem szabad hát nálunk sem kicsinyelni

Sz. 5—1901. biz. jkvi.

1—1(123)

Árlejtési hirdetmény.

A Szolnok-Doboka vármegyei „Rudolf“ kórház bizottsága, a kórház alább felsorolt szükségleteinek biztosítása céljából árlejtést hirdet a következő anyagi, fogyasztási és felszerelési cikkekre.

I. Csoport: Világítás.

Petroleum (közönséges és amerikai), lámpa (repcze) olaj, stearin és takaréklámpa, lámpabél. Megjelölendő az egység ár. Bánatpénz 100 K.

II. Csoport: Fűtés.

Hasábos bukk tűzifa, köbméterekbe rakva s a kórház udvarán átadva. Megjelölendő az ürköbméterenkinti egység ár. Bánatpénz 140 K.

III. Csoport: Ágy és fehérneműek.

Férfi s női alsóruhának és lepedőnek való vászon. Minta melléklendő, egységár (á m.) megjelölendő s e cikkek hazai származása igazolandó. Bánatpénz 100 K. Ajánlatot lehet tenni úgy az összes, valamint egyes csoportokra.

Versenyezni óhajtók felhivatnak, hogy írásbeli zárt s egy koronás bélyeggel ellátott ajánlatukat **f. évi május hó 25-ig** a „Rudolf“ kórház bizottságához címezve, a kórház igazgatóságához nyujtsák be. Csak azon versenyzők ajánlatai fogadtnak el tárgyalás alapjául, kik a fent kitüntetett bánatpénzt készpénzben az ajánlat benyújtását megelőző napig a kórház pénztárába deponálták s az erről szóló elismervényt csatolják. Később érkező ajánlatok figyelembe nem vétetnek, valamint a kórházi bizottság fenntartja magának a jogot, hogy az ajánlatok felett szabadon rendelkezék. Közelebbi adatok naponta d. e. 9—12 óráig a kórház irodájában megtudhatók.

Deés, 1901 április hó 23-án.

A szolnok-dobokavármegyei
„Rudolf“ kórház bizottsága.

Sz. 875—901.

1—1(122)

Árverési hirdetmény.

Csatán község elöljárósága ezennel közzé teszi, hogy a község tulajdonát képező halászati jog 1901. évi május hó 10-től 1907. évi május hó 1-ig tartó egymásutáni 6 évre Csatán községhezánál nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek **1901. évi május hó 9-én d. e. 10 órakor** haszonbérbe fog kiadatni.

Miről érdeklődők oly megjegyzéssel értesíttetnek, hogy az árverési feltételek Csatán községhezánál a hivatalos órák alatt bármikor és bárki által megtekinthetők.

A községi elöljáróság.

Csatán, 1901 április hó 20.

Zajzon,

Sz. 142—901. végrh.

1—1(121)

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a csáki-gorbói kir. jbiróság 1900. évi V. 276/2. számú végzése következtében Dr. Tamás Simon hidalmási ügyvéd által képviselt, Pap György javára, Atyim Juon, Atyim János ellen 200 korona s jár. erejéig 1900. évi december hó 11-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján lefoglalt és 698 koronára becsült következő ingóságok u. m.: szarvasmarhák, takarmány, gabona, sertések és gazdasági épületek nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a csáki-gorbói kir. jbiróság 1900. évi V. 276/9. sz. végzése folytán 200 kor. tőkekövetelés, ennek 1900. évi július hó 12. napjától járó 5% kamatai, váltódíj és eddig összesen 137 kor. 50 f. bíróilag már megállapított költségek erejéig Kalocsa községében, végrehajtást szenvedők lakásán, végrehajtató közbenjöttével leendő eszközlésére **1901. évi május 14-ik napjának d. e. 10 órája** határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881: LX. t.-cz. 107. és 108. §-ai értelmében készpénz fizetés mellett a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, jelen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Csáki-Gorbón, 1901. évi április hó 28-ik napján.

Roska János,
kir. bírósági végrehajtó.

Sz. 139—1901. végrh.

1—1(120)

Árverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a deési kir. járásbiróság 1900. évi S. p. II. 303/3. számú végzése következtében, Dr. Miklóssy József deési ügyvéd által képviselt pánczélcsehi takarékpénztár javára, Marosán Nekita, Mikle Sándor és Roth Sailla ellen 30 korona s járulékai erejéig 1901. évi márczius hó 18-án foganatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 817 koronára becsült következő ingóságok u. m.: szarvasmarhák és házi butorok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a cs.-gorbói kir. járásbiróság 1901. évi V. 53/2. számú végzése folytán 30 kor. tőkekövetelés, ennek 1899. évi február hó 20. napjától járó 8% kamatai és eddig összesen 61 kor. 60 fillérben bíróilag már megállapított költségek ere-

jéig A.-Csobánka községében, végrehajtást szenvedők lakásán végrehajtató közbenjöttével leendő eszközlésére **1901. évi május 9. napjának d. u. 1 órája** határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881: LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, becsáron alól is el fognak adatni.

A mennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, jelen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Cs.-Gorbón, 1901. évi április hó 24-ik napján.

Roska János,
kir. bírósági végrehajtó.

Sz. 2541—1901. Dvt.

2—2(116)

Árverési hirdetmény.

A tanács ezennel közhírré teszi, hogy a Kossuth Lajos- és Bánffy-utcákat összekötő új utcában a gymnasium átellenében levő telkek közül az 1., 2., 4. és 5. számú építkezési telkek **1901 évi május hó 17-én d. e. 9 órakor** a városházán megtartandó nyilvános árverésen el fognak adatni.

A feltételek hivatalos órák alatt a városi levéltárban megtekinthetők.

Deés város tanácsának 1901 április hó 27-iki üléséből.

Losonczy István,
főjegyző.

Szilágyi Albert,
polgármester.

Sz. 3309—1901. polg.

1—1(119)

Hirdetmény.

Alólírt eljáró bíró közhírré teszem, hogy a cs.-györgyfalvi tagosítási ügyben alkalmazott működő mérnök Keresztszeghy Fülöp f. évi február hó 16-án elhalálozván, helyébe egy új működő mérnök megválasztása végett a határnapot a helyszínére Csicsó-Györgyfalva községébe **f. évi május hó 15-ik napjának d. e. 9 órájára** tűztem ki.

Egyszersmind felhivom mindazon birtokrendező mérnök urakat, kik ezen 4200 holdnyi határnak kiosztási műszaki munkálatait elvállalni szándékoznak a szerződési pontozatok előterjesztése mellett ajánlataikat hozzám vagy az érdekelt felekhez küldjék be.

Deésen, 1901 április hó 28-án.

A kir. törvényszéktől.

Németh,
eljáró bíró.

Sz. 4664.

Szamosvölgyi vasút részvénytársaság.

Az 1894. évi XIII. törvénycikkkel kiadott egységesített engedélyokmány alapján alakult

„SZAMOSVÖLGYI VASUT RÉSZVÉNYTÁRSASÁG“

t. cz. részvényesei ezennel meghivatnak

az 1901. évi május hó 20-án délelőtt 11 órakor Deésen

a vasúttársaság hivatalos helyiségében tartandó

XXVIII-ik rendes közgyűlésre.

N a p i r e n d :

- Jelentés az 1900. évi üzleteredményről és az igazgatóság 1900. évi működéséről.
- Az 1900. évről felállított zárszámadások előterjesztése, a mérleg megállapítása és javaslat az üzleti feleslegnek hová fordítása iránt.
- A felügyelő-bizottság jelentése az 1900. évi mérleg megállapításáról, valamint az igazgatóságnak az üzleti feleslegnek hová fordítása iránt tett indítványról.
- Jelentés az alapszabályok 11. §-a alapján 1901. évben törlesztés alá jövő 35 darab elsőbbségi részvény kisorsolásáról.
- A felügyelő-bizottsági tagok évi tiszteletdíjának megállapítása.
- Az alapszabályok 40. §-a alapján 3 igazgatósági tag kilépése folytán üresedésbe jött két tagsági helynek választás útján való újolagos betöltése és a harmadik hely betöltetlenül hagyásának elhatározása.
- Négy felügyelő-bizottsági tag megválasztása.

A szamosvölgyi vasút részvénytársaság igazgatósága.

Kivonat az alapszabályokból.

28. §. Ötszáz frt névszerinti értékű részvények birtoka egy szavazatra jogosít. Minden ily szavazattal bíró részvényesnek joga van a közgyűlés tanácskozásaiban személyesen vagy más szavazatjoggal bíró részvényes, mint meghatalmazottja által részt venni és szavazatával élni.

A kormány által az 1880. évi XXXII. törvénycikk 2. §-a alapján s illetőleg a kir. postaigazgatás által az e részben kötött szerződés alapján átvett törzsrészvényeknek megfelelő szavazati jogot és pedig a nélkül, hogy a részvényeket letenni köteleztetnék, a pénzügyi és kereskedelemügyi m. kir. minisztérium által kiküldendő képviselők által mindaddig, míg az átvett részvények az államkincstár birtokában maradnak, olyképen fogja gyakorolni, hogy a kormány képviselőinek szavazata az illető közgyűlésben képviselt többi szavazatok felével felérőnek fog számbavétni.

Egyébként azonban a szavazati jogok gyakorolhatására megkívántatik, hogy a részvények még le nem járt szelvényeikkel, vagy pedig, hogy a 20. §. értelmében a részvény letéteményezéséről nyert elismervény legfeljebb 3 nappal a közgyűlés megtartása előtt a társaság pénztáránál vagy ezenkívül az igazgatóság által e célból kijelölt más helyeken letétesse.

Azon részvényeseknek, kik a fentebbi határozatok értelmében részvényeiket, illetőleg az elismervényt idejekorán letették, belépti-jegyül igazoló-jegyek adatnak.

E jegyekben a letéteményezett részvények és a letéteményezőt megillető szavazatok száma kitüntetendő. A letéteményezett részvények vagy elismervények a közgyűlés befejezéséig letétben maradnak.

30. §. Közgyűlésen a részvényes szavazati jogát vagy személyesen, vagy egy másik szavazatképes részvényes, mint meghatalmazottja által gyakorolhatja. Egy részvényes azonban egy ily meghatalmazásnál többet el nem vállalhat.

A meghatalmazás alakjára nézve szükséges, hogy a meghatalmazó aláírása vagy hitelesítve legyen, vagy hogy a meghatalmazási okmány két tanu által legyen aláírva.

Gyámság alatt állók, jogi személyek, hatósági, kereskedelmi vagy egyéb testületek, részvénytársaságok, községek, valamint olyanok is, a kik legalább 20,000 frt névértékű részvényeknek tulajdonosai, szavazási jogukat a közgyűlésen törvényes vagy rendszerinti képviselőik által gyakorolhatják, még akkor is, ha az utóbbiak maguk nem is részvényesek.

Az igazgatóság és a társulat tisztviselői az általuk letéteményezett és esetleg még letéteményezendő részvények alapján birt szavazási jogukat a közgyűlésen más ilyen joggal bíró részvényeshez hasonlóan gyakorolhatják.

A részvények csak a vasúttársaság központi főpénztáránál Deésen és „Schoeller és tsa. bankháznál Bécsben (Wildpretmarkt 10.) helyezhetők letétbe.”

Vagyon.	Számadási főzárlat 1900. évről.								Teher.
	K.	f.	K.	f.		K.	f.	K.	f.
I. Az üzemben lévő régi vonalak befektetési költségei:					I. Alaptőke.				
Építés, ebben a kiegészítési munkák	12544479	26			a) Törzsrészcshvénýtőke 6085 ³ / ₄ darab				
Forgalmi eszközök, ebben szaporítás	2819981	05			à 1000 K.	6085750	—		
Leltári tárgyak	211229	16			b) Elsőbbségi részvcshvénýtőke 17015 ¹ / ₂ drb				
Időközi kamatok	644028	84	16219718	31	à 1000 K.	17015500	—		
					c) Beváltott elsőbbségi részvcshvénýtőke	424000	—	23525250	—
II. Kibocsátási költségek			3959683	79					
III. A Besztercze—borgó-beszterczei vonal létesítésével felmerült építési költségek			1837256	73	II. Beruházások.				
					Üzleti pénzekből			120852	82
IV. Folyamatban levő építési beruházások.					III. Az építési számla előbbi években eszközölt beruházásokért tartozik			304653	50
a) a deési Szamos-hid átépítése	186459	36			IV. Hitelezők.				
b) a Deés—zilahi és beszterczei vonal hidjainak megerősítése	144655	98			a) folyószámla hitelezők	776668	09		
c) a Deés—zilahi és beszterczei vonal felépítményének megerősítése	81814	34			b) biztosítékok, óvadékok	98820	—		
d) az állomási felvételi épületeknek bővítése	20179	09	433108	77	c) törzsrészvcshvéný-tartalék (jegyzett, de ki nem váltott törzsrészvcshvénýekért befolýt részletek)	2843	32	878431	41
V. Az anyag- és nyomtatványkészlet értéke.					V. Elsőbbségi részvcshvéný szelvéný hátralék.				
a) az anyagkészlet	205400	60			1900. év végével még beváltatlan elsőbbségi részvcshvéný szelvénýek			970	—
b) az anyagleltár részletének értéke	10160	70	215561	30	VI. Üzleti felesleg.				
VI. Pénztárak.					1899. évről	1545	01		
a) a központi főpénztár készpénz készlete	13936	37			1900. évről	693800	96	695345	97
b) az építési pénztár készpénz készlete	57570	52							
c) az állomási kezelési pénztárak készpénz készlete	37520	88	109027	77					
VII. Adósok és különfélék.									
a) a régi vonal törzsrészvcshvénýeseinek hátralékos tartozásai	14455	17							
b) a II. alapszabály-függelék szerint beruházásokra engedélyezett tőkefel-emelésből rendelkezésre álló még ki nem bocsátott 1792 ¹ / ₂ drb elsőbbségi részvcshvéný	1792500	—	1806955	17					
VIII. Letétek			98000	—					
IX. Az üzlet adósainak tartozásai és különféle átfutó számlák egyenlegei			846091	86					
			25525403	70				25525403	70

Tartozik.						Üzleti számla 1900. évről.						Követel.	
Czím	Üzleti kiadások	K.	f.	K.	f.	Czím	Rovat	Üzleti bevételek	Apahida—besztercei és Deés—zilahi vonal		Besztercze—borgó-besztercei vonal		
		K.	f.	K.	f.				K.	f.	K.	f.	
III	Igazgatási szolgálat kiadásai . .	136168	49			I.		Szállítási bevételek.					
IV—IX	Pályafentartási szolgálat kiadásai	179808	22				1	Személyek	430783	31	21506	61	
XI—XIII	Forgalmi szolgálat kiadásai . . .	167398	01				2	Katonai szállítmányok	36272	39	128	36	
							3	Podgyász	12585	62	244	99	
XVI—XIX	Vontatási és műhelyszolgálatok kiadásai	249261	16				4	Gyorsárú	17157	46	240	73	
							5	Teherárú, állatok, katonai tárgyak és mellékletmények . .	839350	53	83243	39	
XXI	Anyagszertári szolgálat kiadásai	3947	58						1336149	31	105364	08	
XXII	Vasútvonalak és pályaudvarok üzletviteléért és használatáért fizetett összegek	73294	39			II.		Különféle bevételek.					
							6	b) A vonalon levő összes épületek bérbevételei	1846	—	21	60	
XXIII	Tulajdonképen nem vasútüzemi és rendkívüli kiadások . . .	58402	03					c) Rakhelyek bérletéből folyó bevételek	7339	46	601	20	
	Összes kiadások 1900. évben			868279	88			d) Föld s egyéb bérletek bevételei	2	—			
	1900. évi üzleti felesleg			693800	96		7	Forgalmi eszközök haszonbére .	93185	61			
							8	Távir dai díjak	3754	37			
							14	Egyéb bevételek	13817	31			
									119944	65	622	80	
				1562080	84			Összes bevételek 1900. évben	1456093	96	105986	88	

Kiadások főösszege K. 86827988

Üzleti felesleg " 69380096

Összesen K. 156208084

Mindkét vonalról főösszeg K. 156208084

A főkönyvelő: BOROS ÖDÖN, s. k.

Az igazgató: MALÉTER ZOLTÁN, s. k.

Deés, 1901 április 19-én.

BR. BÁNFFY DEZSŐ, s. k.

A SZAMOSVÖLGYI VASUT RÉSZVÉNYTÁRSASÁG:

BOKROS LAJOS, s. k.

Jelen számadási főzárlat és üzleti számlát a fő- és segédkönyvekkel összehasonlítván, megvizsgáltuk és azt tökéletesen rendben találtuk.

Deés, 1901 április 29-én.

A SZAMOSVÖLGYI VASUT RÉSZVÉNYTÁRSASÁG FELÜGYELŐ-BIZOTTSÁGA:

BR. WESSELÉNYI BÉLA, s. k.

DR. TORMA MIKLÓS, s. k.

SVAICZER SÁNDOR, s. k.

DR. HANKÓ ÖDÖN, s. k.

f. b. tag.

f. b. tag.

f. b. elnök.

f. b. tag.